

The Hebrew University of Jerusalem

Syllabus

Jews in the Resistance during the Holocaust - 13490

Last update 15-10-2020

HU Credits: 2

Degree/Cycle: 1st degree (Bachelor)

Responsible Department: History of Jewish People & Contemporary Jewry

Academic year: 0

Semester: 1st Semester

Teaching Languages: Hebrew

Campus: Mt. Scopus

Course/Module Coordinator: Iael Nidam Orvieto

Coordinator Email: iael.nidam-orvieto@yadvashem.org.il

Coordinator Office Hours: TUESday, 13:30-14:15

Teaching Staff:

Dr. Iael Orvieto

Course/Module description:

We will study different patterns of Jewish resistance and resistance by Jews, both in Eastern Europe and in the Western parts. We'll discuss the problematics of terminology (Resistance, armed resistance etc.). We'll check into the scopes of Jewish resistance, and the chances of survival in each one of the forms.

Course/Module aims:

To understand the complexity of the term "Resistance", to know the different forms of resistance during the Holocaust, to analyze critically, the historiography and public discourse on the topic and the different stories. To understand what factors influenced in different countries the possibility to organize resistance in it's different forms.

Learning outcomes - On successful completion of this module, students should be able to:

To examine the complexity of the term "Resistance", in it's different forms, to compare between Jewish underground activity in different countries, differentiate between different forms of resistance during the Holocaust, to explain the different factors that influenced the possibilities of resistance in different countries, to analyze and criticize the different historical approaches on the topic

Attendance requirements(%):

75%

Teaching arrangement and method of instruction: Seminar

Course/Module Content:

Understanding the term "Resistance".
Jewish Civil Resistance: the German case.
The Warsaw Ghetto: from underground to armed resistance.
Jewish resistance or Jews in the resistance? A Comparative analysis.
Jews rescuing Jews.
Resistance in camps.

Required Reading:

יהודה באואר, 'צורות ההתנגדות היהודית בימי השואה', השואה: היבטים היסטוריים, תל אביב תשמ"ב,

- ישראל גוטמן, 'ההתנגדות היהודית לצורותיה - קווים לסיכום', בעלטה ובמאבק: פרקי עיון בשואה ובהתנגדות היהודית, תל אביב תשמ"ה, עמ' 215-285
- דן מכמן, 'התנגדות יהודית בשואה ומשמעותה - הערות עיוניות', השואה וחקרה: המשגה, מינוח וסוגיות יסוד, תל אביב תשנ"ח, עמ' 159-189
- Richard Middleton-Kaplan, "The Myths of Jewish Passivity", in *Jewish Resistance Against the Nazis*, Patrick Henry ed., pp. 3-27
- דן מיכמן, "דרכים שונות של עמידה יהודית", בימי שואה ופקודה, יחידה 11, 30-60.
- יוסף ולק, "החינוך היהודי בימי הנאצים כדוגמא לעמידה נגד המשטר הנאצי", העמידה היהודית בתקופת השואה, ירושלים, יד ושם, תש"ל, 97-103
- מאיר דבורז'צקי, "העמידה בחיי יום יום בגטאות ובמחנות", העמידה היהודית בתקופת השואה, 121-142.
- Nancy Lefenfeld, "Unarmed Combat: Jewish Humanitarian Resistance in France During the Shoah", in *Jewish Resistance Against the Nazis*, pp. 92-121
- וולף גורנר, "על הגרמנים לגרש את הזר היטלר" מחאה גלויה וצורות אחרות של התנגדות יהודית בגרמניה הנאצית, יד ושם קובץ מחקרים, לט, 2 (תשע"ב), עמ' 13-48
- Dieter Kunz, "Jewish Resistance in Nazi Germany and Austria 1933-1945", *Jewish Resistance Against the Nazis*, pp. 341-365.
- ישראל גוטמן, "ראשית תנועת ההתנגדות בגטו וארשה וגיבוש דרכי הלחימה", בעלטה ובמאבק, ירושלים, תל אביב: מורשת, ספרית פועלים, המכון ליהדות זמננו, 1985, 167-201.
- חוי דרייפוס, "מפקדת הארגון היהודי הלוחם במרד גטו ורשה - עיון מחודש", ציון עט, תשע"ד, עמ' 53-91.
- אנטוני פולונסקי, גיבורים, תגרנים ובדאים : ספר חדש על ההיסטוריה של האיגוד הצבאי היהודי (אצ"י) בגטו ורשה. יד ושם מא, 2 (תשע"ד) 197-205.
- משה ארנס, "מרד גטו ורשה : הערכה מחדש", יד ושם, לג (תשס"ה) 77-111
- לוסין לזר, המחתרת היהודית בצרפת 1940-1944: מאבק למען הצלה, ירושלים תשע"ב
- רנה פוזננסקי, 'גישה מתודולוגית לחקר התנגדות היהודים בצרפת', יד ושם, יז-יח (תשמ"ז), עמ' 139-170
- גילה פטרן, 'היהודים בימי המרד הסלובקי', ילקוט מורשת, פ' (תשס"ו), עמ' 109-118
- ראול טייטלבוים, אחד מכל שמונה, יהודים בשורות בפרטיזנים ובמחתרות ביוגוסלביה במלחמת העולם השנייה, יד ושם, 2016, 125-147.
- Susan Vromen, "Unique Aspects of Jewish Armed Resistance and Rescue in Belgium", in *Jewish Resistance Against the Nazis*, 121-138.
- Ariella Lang, "Resistance and Italian Jews in Wartime Italy", in *Jewish Resistance Against the Nazis*, 138-161.
- Steven Bauman, "Greek Responses to the Nazis in the Mountains and in the Camps", in *Jewish Resistance Against the Nazis*, pp. 161-184.
- Yehudi Linderman and Hans de Vries, "'Therefore Be Courageous Too': Jewish Resistance and Rescue in the Netherlands", in *Jewish Resistance Against the Nazis*, pp. 185-219.
- אברהם מילגרם עורך, עלה איתי בגורלי, יהודים מצילים יהודים, יד ושם, 2014. המאמרים יחולקו בין התלמידים.
- הרמן לנגביין, "המחתרת באושוויץ", בתוך אושוויץ - אנטומיה של מחנה מוות, ירושלים, יד ושם, תשס"ג, 505-525.
- שמואל ספקטור, הבריחות ההמוניות והקשר שלהן עם המרי היהודי, בתוך, תמורות יסוד בעם היהודים

בעקבות השואה, ירושלים, יד ושם, תשנ"ו, 357-362.
הנריק שוויבוצקי, "מבצעי בריחה של אסירים", אושוויץ - אנטומיה של מחנה מוות, 527-
יצחק ארד, "מרידות אסירים יהודים במחנות ההשמדה טרבלינקה וסוביבור", בתוך מחנות הריכוז
הנאציים, ירושלים, יד ושם, תשמ"ד, 281-312.
Robert Jan van Pelt, "Resistance in the Camps", in *Jewish Resistance Against the Nazis*, pp. 547-593.

Additional Reading Material:

Course/Module evaluation:

End of year written/oral examination 0 %

Presentation 0 %

Participation in Tutorials 20 %

Project work 50 %

Assignments 30 %

Reports 0 %

Research project 0 %

Quizzes 0 %

Other 0 %

Additional information:

The seminar is in collaboration with Yad Vashem, in memory of Prof. Yisrael Gutman